

Španělské schody

Schodiště na Piazza di Spagna bylo slavnostně otevřeno papežem Benediktem XIII. v roce 1725 a spojovalo španělskou ambasádu s kostelem Trinita dei Monti. Původní nápad vystavět zde schody měl již kardinál Mazarin, ale během svého života ho nestihl zrealizovat. Takovou příležitost získal roku 1720 architekt Francesco de Sanctis, kterému se dostalo povolení od Francouzů, kterým místo patřilo, a papeže Inocence XIII. z rodu Conti (1721–1724), který si stanovil podmínku, že budou odstraněny francouzské symboly a jezdecká socha Ludvíka XIII. Na schodišti, které je typickým zástupcem barokního umění, se střídají oblouky s rovnými terasami. Přestože soudobí kritici ho příliš neoceňovali, obyvatelům Říma se zamlouvalo jejich pohodlí a praktičnost. Je tvořeno sto třiceti osmi travertinovými stupni ve třech ramenech. Na začátku schodiště jsou pamětní desky s francouzskou lilí a také orlicí Inocence XIII. Nachází se zde dva latinské nápisy, z nichž jeden říká, že schodiště bylo dostavěno za vlády papeže Benedikta XIII. a krále Ludvíka XV. pro pohodlí lidí, a druhý říká, že toto velkolepé schodiště, které zde můžeme obdivovat, je ozdobou města, a bylo navrženo a zapláceno z odkazu Stefana Gueffiera, francouzského šlechtice, který poté, co dobře spravoval francouzské záležitosti, zemřel v Římě roku 1661. Dále se zde píše, že schodiště bylo poprvé schváleno Klimentem XI. (1700–1721), za jehož pontifikátu byly prověřovány a testovány návrhy a modely, zřízeno Inocencem XIII., svěřeno do péče františkánům a dostavěno za Benedikta XIII. roku 1725. Podél schodiště pak prodavači v tradičních oděvech nabízeli květiny, ale tato tradice byla zakázána úřady.

Fontana di Trevi

Jedna z nejznámějších fontán je napájena akvaduktem Aqua Virgo, který nechal postavit M. Vipsanius Agrippa, aby tak přiváděl vodu do svých lázní. Na dnešním náměstí di Trevi stála menší fontána se třemi malými nádržemi. Během středověku byla fontána střežena, aby žádný Říman neužíval vodu pro soukromé účely. Tři malé nádrže fungovaly do roku 1453, kdy Mikuláš V. pověřil Leona Battistu Albertiho rekonstrukcí a tři nádrže byly nahrazeny jednou velkou. Prostřední ze tří vodních proudů byl ozdoben třemi lvími hlavami. Papež Urban VIII. (1623–1644) se rozhodl na místě fontány vybudovat mnohem větší dílo a touto prací pověřil Gian

Lorenza Berniniho. Protože projekty byly příliš drahé, papež zvýšil daň z vína. Papež ani stavitel se však dokončení fontány nedočkali. O sto let později papež Kliment XII. chtěl nahradit rozestavěnou práci jinou, monumentálnější fontánou, která se začala stavět v roce 1732. Práce byly dokončeny během pontifikátu Klimenta XIII. roku 1762. Na její stavbě se podíleli dva hlavní architekti, po smrti prvního z nich, Nicolò Salviho, se díla ujal Gianpaolo Pannini. Její název, stejně jako název náměstí, na němž stojí, je pravděpodobně odvozen od „tre vie“, tedy tří ulic, které se zde sbíhají. V 19. století se říkalo, že kdo se napije její vody, do Říma se jednou vrátí.

Fontána má na šířku 20 metrů a na výšku 26 metrů. Skládá se z centrální části s kazetovou klenbou, kolem jsou čtyři korintské sloupy, které podpírají balustrádu se sochami, znázorňujícími čtyři roční období, a atiku s erbem Klimenta XII., na němž je papežská tiára, klíče sv. Petra a gotický, pětkrát kosmo stříbrno-červeně dělený štít s modrým břevnem. Uvnitř centrálního výklenku stojí socha Oceánu, má vůz z mušle, který táhnou dva mořští koníci – ti symbolizují dvojí povahu moře, jeden je klidný, druhý divoký. Tyto sochy jsou dílem Pietra Braccia. Po stranách jsou výklenky se sochami Hojnosti (vlevo) a Zdraví (vpravo). Nad nimi jsou dva nízké reliéfy, jeden zobrazuje Agrippu a jeho projekt s Aqua Virgo¹, druhý znázorňuje žíznivé vojáky, když k nim byla přivedena voda. Nad výklenky je nápis, který připomíná, že dílo bylo dostavěno za Klimenta XIII. Kašna stojí na skále, která se noří do nádrže s vodou (symbol moře). Její voda napájí fontány na Piazza Navona a Piazza Farnese, stejně jako nymfeum ve Ville Giulia.

¹ Pramen vody objevila mladá dívka a ukázala ho žíznivým vojákům hledajícím vodu, která by mohla být zavedena do nových Agrippových lázní.

Literatura

HIBBERT, Christopher. *Řím: Životopis města*. Praha: NLN, 1998.

Trinità dei Monti. *RomaSegreta.it: Il fascino, le curiosità, i misteri* [online]. 2013 [cit. 2015-09-10]. Dostupné z: <<http://www.romasegreta.it/campo-marzio/trinita-dei-monti.html>>.

Fontana di Trevi. *RomaSegreta.it: Il fascino, le curiosità, i misteri* [online]. 2013 [cit. 2015-09-10]. Dostupné z: <<http://www.romasegreta.it/trevi/fontana-di-trevi.html>>.